

Protocol Schorsing & Verwijdering

Scholengroep Hannah is een cluster van 12 scholen waar Gods Woord de Bron is van waaruit wij willen werken. Wij werken aan vreedzame scholen, waar respect voor elkaar, open communicatie en betrokkenheid belangrijke waarden zijn. In een positief, veilig klimaat werken leerkrachten, kinderen en ouders samen. Zij luisteren naar elkaar en leren van elkaar.

Centraal staat hierin dat wat God ons in Zijn woord heeft geleerd ten aanzien van het omgaan met elkaar. Onze omgang met elkaar wordt gekenmerkt door de liefde voor God, de liefde voor de naaste, onszelf en Zijn schepping. Dit zijn de bouwstenen van waaruit wij dienen te handelen. De school zien wij als oefenplaats, voor het vorm geven hieraan. Dit betekent concreet dat wij werken aan scholen waar het verantwoordelijkheidsgevoel van kinderen toeneemt, waar sprake is van betrokkenheid op elkaar en waarin kinderen hun conflicten leren zelf op te lossen.

Wanneer een leerling de normen van de school overtreedt, kan door het bestuur/directie/leerkracht hierop worden gereageerd door opvoedkundige maatregelen (pedagogisch handelen) of een ordemaatregel. In veel gevallen zal de leerkracht kunnen volstaan met het toepassen van een opvoedkundige maatregel die past binnen de pedagogische vrijheid. In sommige gevallen ziet het bestuur of de directie zich genoodzaakt om in te grijpen door toepassing van een ordemaatregel.

In dit protocol zijn twee vormen van ordemaatregelen opgenomen. Daarnaast wordt het onderwerp Time-out besproken.

1.1 Beleidsinhoud

Schorsing en verwijdering is een ingrijpende maatregel, zowel voor de school, als voor de leerling en zijn of haar ouders/ verzorgers. Om juridische procedures te voorkomen is het van belang om goed overwogen te handelen na overleg met de bestuurder.

Wanneer de situatie leidt tot verwijdering van de leerling kan dit ernstige gevolgen hebben voor de leerling. Hij verlaat een vertrouwde omgeving, er is een breuk in zijn of haar ontwikkelingsproces en er bestaat het risico van een terugslag op zijn verdere ontwikkeling. Dit geldt zeker bij verwijdering wegens wangedrag.

Bij toetsing van een schorsing en/ of verwijdering door een rechter is het van belang dat het verwijdering besluit aangeeft dat het CvB een afweging heeft gemaakt tussen het belang van de school bij verwijdering en het belang van de leerling om deze op de school te houden. Tevens is het van groot belang dat de regels met betrekking tot verwijdering in de schoolgids zijn opgenomen.

1.2 Time-out

Om over te gaan tot schorsing en verwijdering als ordemaatregel kun je in de meeste situaties dit het best vooraf laten gaan door een time-out. (De time-out is een pedagogische maatregel en de schorsing een ordemaatregel.) Een time-out geeft je als school de ruimte om tot een goede dossiervorming te komen. Bij toetsing van de rechter zal nadrukkelijk gekeken worden naar de dossiervorming.

Een time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school. Maak daarom aantekeningen van de time-out en een verslag van het incident in het dossier van de leerling.

De directie kan een leerling een time-out geven en stelt hiervan het CvB en de leerplichtambtenaar op de hoogte. Het informeren van de leerplichtambtenaar is niet noodzakelijk.

1.3 Schorsing

Schorsing vormt een ordemaatregel waarbij de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. Per 1 augustus 2014 vermeldt de Wet op het Primair Onderwijs dat een leerling met opgave van redenen voor een periode van ten hoogste één week geschorst kan worden. Natuurlijk moet het schorsingsbesluit schriftelijk aan de ouders bekend worden gemaakt. Wanneer de schorsing langer dan één dag duurt, dient ook de Onderwijsinspectie schriftelijk en met opgave van redenen geïnformeerd te worden.

In het algemeen geldt dat pas sprake is van een formele ordemaatregel als de tijdelijke uitsluiting minstens een dag omvat. Tijdelijke uitsluiting uit een lopend onderwijs uur wordt beschouwd als een pedagogische maatregel. De directeur is bevoegd om een leerling voor één dag deelname aan het onderwijs te ontzeggen. Hij doet dit na overleg met de bestuurder. De directeur hoort in dat geval de leerkracht, de leerling en de ouders en maakt er een verslag van dat door de ouders voor gezien getekend moet worden.

Schorsing is aan de orde indien het bestuur en of directie bij ernstig wangedrag van een leerling direct moet optreden en er tijd gecreëerd wordt om te zoeken naar een oplossing. Bij ernstig wangedrag kan onder meer gedacht worden aan mishandeling, herhaald negeren van schoolregels, diefstal.

Hierbij gelden de volgende stappen:

- De directeur hoort de betrokken leerkracht, leerling en de ouders. Hiervan wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouder voor gezien wordt getekend.
- De bestuurder van de vereniging wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel. Zorgvuldigheid brengt mee dat de relevante feiten en belangen vervolgens op een zorgvuldige manier worden afgewogen. Bij de overweging of de ordemaatregel schorsing dient te worden opgelegd worden de volgende aspecten in de overweging meegenomen:
  - Geschiktheid- de maatregel moet geschikt zijn om het gewenste effect te sorteren.
  - Proportionaliteit- de ordemaatregel moet qua aard en zwaarte en de gevolgen die het opleggen van de ordemaatregel heeft, evenredig zijn aan betreffende norm schendend gedrag.
  - Subsidiariteit – deze eis stelt dat onder de mogelijke beschikbare middelen de voor de leerling de minste belastende wordt gekozen.

- De directeur deelt het besluit tot schorsing schriftelijk mee. In dit besluit wordt vermeld de redenen voor het opleggen van de ordemaatregel, de aanvang en tijdsduur, de mogelijkheid tot bezwaar/klacht en eventuele andere genomen maatregelen.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
(Noot 3: Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen (denk aan cito-entree of eindtoetsen) wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast kan het beschikbaar stellen van (thuis-)studiemateriaal tot de mogelijkheden behoren.
- De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en ernst van de overtreding. De schorsing duurt ten hoogste een week. Wezenlijk is dat de schorsing aan een maximumtermijn gebonden is; zij mag geen verkapte verwijdering worden; de volgende termijn is zo gekozen dat in het ernstigste geval de school voldoende tijd ter beschikking heeft om een eventuele verwijderingsbeslissing op zorgvuldige wijze voor te bereiden.
- De betrokken ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders/verzorgers voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
  - De bestuurder van Scholengroep Hannah
  - De ambtenaar leerplichtzaken
  - De inspectie onderwijs
- Ouders kunnen bezwaar aantekenen bij de bestuurder van de vereniging. Hij/zij beslist uiterlijk binnen 14 werkdagen op het bezwaar. Indien de bestuurder bij zijn/haar besluit blijft, kunnen de ouders/verzorgers in beroep gaan bij de landelijk klachtencommissie of de civiele rechter.

1.4 Verwijdering

Verwijdering is een uiterste maatregel die wordt genomen als het bestuur concludeert dat door het wangedrag van de leerling de orde, rust en veiligheid ernstig bedreigd wordt op school en daarmee een belemmerend effect heeft op de voortgang van de onderwijsactiviteiten op school¹. Wangedrag kan in dit verband worden opgevat als gedrag dat niet meer hanteerbaar is voor de school en op enig moment ten koste gaat van leerkrachten en leerlingen.

Bij het zich voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

De Wet op Primair Onderwijs geeft aan in artikel 40 lid 1:

¹ C.W. Noorlander, Recht doen aan leerlingen en ouders, Wolf Legal Publishers, 2005, pag 623

Voordat wordt besloten tot verwijdering hoort het bevoegd gezag de betrokken groepsleraar. Definitieve verwijdering van een leerling vindt niet plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Onder een andere school kan ook worden verstaan een school voor speciaal basisonderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

(note: voor een verwijzing naar speciaal (voortgezet) onderwijs is wel een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband vereist.)

Verder is ook de wettelijke regeling voor het bijzonder onderwijs hierbij van toepassing (artikel 40 lid 1, eerste volzin en lid 5 en 6 en artikel 63 lid 2 en 3 van de Wet op het Primair Onderwijs).

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag van Scholengroep Hannah, in samenspraak met de bestuurder.
- Voordat het bevoegd gezag een beslissing neemt, dient de bestuurder de betrokken leerkracht de directie en de ouders te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- De bestuurder informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, en nodigt de directie en de ouders uit om hen te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis wordt gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend.
- Als het horen van de ouders de mening van de bestuurder niet heeft doen veranderen, brengt het bevoegd gezag de ouders hiervan op de hoogte per aangetekende brief. Binnen 6 weken kunnen ouders hier schriftelijk bezwaar tegen maken. Hierbij zal de bestuurder actief de benodigde kennis dienen te vergaren van alle relevante omstandigheden en af te wegen belangen. Zorgvuldigheid brengt tevens mee dat de relevante feiten en belangen vervolgens op een zorgvuldige manier worden afgewogen. Bij de overweging of de ordemaatregel schorsing dient te worden opgelegd worden de volgende aspecten in de overweging meegenomen:
  - Geschiktheid- de maatregel moet geschikt zijn om het gewenste effect te sorteren.
  - Proportionaliteit- de ordemaatregel moet qua aard en zwaarte en de gevolgen die het opleggen van de ordemaatregel heeft, evenredig zijn aan betreffende norm schendend gedrag.
  - Subsidiariteit – deze eis stelt dat onder de mogelijke beschikbare middelen de voor de leerling de minste belastende wordt gekozen.

Ouders kunnen een beroep doen op een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs die de verwijdering van een leerling toetst.

Note: Er is een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs ingericht waarbij iedere school op grond van de wet is aangesloten. Deze commissie heet de Geschillencommissie Passend Onderwijs en ressorteert onder de Stichting Onderwijsgeschillen (www.onderwijsgeschillen.nl).

Deze commissie brengt op verzoek van ouders binnen 10 weken een oordeel uit over de beslissing tot verwijdering. Aan deze commissie kunnen, naast geschillen over verwijdering, ook geschillen over (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning behoeven en de vaststelling en bijstelling het ontwikkelingsperspectief van een leerling worden voorgelegd.

Wanneer de ouders ook bij het schoolbestuur bezwaar hebben gemaakt tegen de verwijdering, dient het schoolbestuur het oordeel van de commissie af te wachten voordat er op het bezwaar besloten wordt.

- Het oordeel van de commissie is niet bindend.
- Het schoolbestuur moet zowel aan de ouders als aan de commissie aangeven wat het met het oordeel van de commissie doet. Als het schoolbestuur van het oordeel afwijkt, moet de reden van die afwijking in de beslissing vermeld worden. Vervolgens kunnen ouders zich tot de rechter wenden. Voor het openbaar onderwijs is dat de bestuursrechter, en voor het bijzondere onderwijs de civiele rechter. Bij beide rechters kan ook een spoedprocedure worden gestart om verwijdering (voorlopig) te voorkomen.
- Het moge duidelijk zijn dat een beslissing tot verwijdering die afwijkt van het oordeel van de commissie, door de rechter bijzonder kritisch zal worden beoordeeld.

Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar:

- De ambtenaar leerplichtzaken
- De inspectie onderwijs

GESPREKSVERSLAG VANWEGE ONGEWENST GEDRAG

Naam betrokken leerling / ouders:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Het betreft ongewenst gedrag tijdens

- lesuren
- vrije situatie, te weten
- plein
- elders, te weten

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- leerkracht
- medeleerlingen
- anderen, te weten

Omschrijving (oorzaak, omstandigheden, feitelijke gebeurtenissen, eventuele getuigen:

Hierdoor zijn de grenzen van het toelaatbare bereikt. Wanneer betrokkene zich niet houdt aan de gestelde regels ziet het bestuur en de directie zich genoodzaakt om in te grijpen door toepassing van een ordemaatregel. Vanuit veiligheidsbelang van leerlingen en andere ouders zal worden overgegaan tot schorsing en verwijdering van school en terrein. De bestuurder van de Oosthoek is n.a.v. het voorval op de hoogte gesteld van de situatie. Wanneer ouders het wensen is het mogelijk om hierover een gesprek aan te vragen.

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- huisbezoek
- telefonisch contact
- bezoek op school

De volgende maatregel is genomen:

- schorsing
- in gang zetten van procedure tot verwijdering
- laatste formele waarschuwing

Getekend voor gezien:

Getekend voor gezien:

(directeur GBS)

(ouder)

(ouder)

Datum:

Datum:

Datum:

Beroepsmogelijkheid bij schorsing en verwijdering:

Er is een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs ingericht waarbij iedere school op grond van de wet is aangesloten. Deze commissie heet de Geschillencommissie Passend Onderwijs en ressorteert onder de Stichting Onderwijsgeschillen. Ouders kunnen een beroep doen op een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.

VERSLAG INZAKE SCHORSING EN OF VERWIJDERING VAN LEERLINGEN

Naam betrokken leerling / ouders:

Adres:

Postcode + woonplaats:

Het betreft ongewenst gedrag tijdens

- lesuren
- vrije situatie, te weten
- plein
- elders, te weten

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- leerkracht
- medeleerlingen
- anderen, te weten

Omschrijving (oorzaak, omstandigheden, feitelijke gebeurtenissen, eventuele getuigen:

Hierdoor zijn de grenzen van het toelaatbare bereikt. Wanneer betrokkene zich niet houdt aan de gestelde regels ziet het bestuur en de directie zich genoodzaakt om in te grijpen door toepassing van een ordemaatregel. Vanuit veiligheidsbelang van leerlingen en andere ouders zal worden overgegaan tot schorsing en verwijdering van school en terrein. De bestuurder van de Oosthoek is n.a.v. het voorval op de hoogte gesteld van de situatie. Wanneer ouders het wensen is het mogelijk om hierover een gesprek aan te vragen.

Ouders/verzorgers op de hoogte gesteld d.m.v.

- huisbezoek
- telefonisch contact
- bezoek op school

De volgende maatregel is genomen:

- schorsing
- in gang zetten van procedure tot verwijdering
- laatste formele waarschuwing

Getekend voor gezien:

Getekend voor gezien:

(directeur GBS)

(ouder)

(ouder)

Datum:

Datum:

Datum:

Beroepsmogelijkheid bij schorsing en verwijdering:

Er is een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs ingericht waarbij iedere school op grond van de wet is aangesloten. Deze commissie heet de Geschillencommissie Passend Onderwijs en ressorteert onder de Stichting Onderwijsgeschillen. Ouders kunnen een beroep doen op een onafhankelijke Geschillencommissie Passend Onderwijs.